



GEDIFFERENTIEERD BEHEER...

... EEN Aangepast ONDERHOUD VAN DE VERSCHILLENDE RUIMTEN

Gedifferentieerd beheer is een andere wijze van beheer! Het impliceert dat de onderhoudsdoelstellingen van elke plaats worden gedefinieerd volgens de kenmerken, de functie en de drukte van deze plaats. Zo wordt het mogelijk om niet voor alle ruimten dezelfde onderhoudsintensiteit toe te passen. Bijvoorbeeld, het onderhoud van een gazon zou gerechtvaardigd zijn in zones voor recreatief sportief gebruik. Elders wordt beter gekozen voor minder intensieve beheermethodes. Een onkruidbestrijdingsplan maakt het dan weer mogelijk om de te wieden zones te identificeren, te meten en te rangschikken volgens het risico op waterafvloeiing en -verontreiniging, om de onderhoudsmethodes daaraan aan te passen.



DE KNEEPJES VAN HET VAK

BEGRAAFPLAATSEN EN SPORTTERREINEN

Er bestaan talloze alternatieve methodes om het gebruik van herbiciden op begraafplaatsen te bannen. Het vervangen van sommige verharde ondergronden door perken verbetert bijvoorbeeld het esthetisch aanzicht van een begraafplaats. De bevolking zal dan gemakkelijker begrip tonen als er wat onkruid opduikt. In de ondoorlatende lanen is er geen onkruidbestrijding nodig als ze in goede staat zijn. Als er dan toch nog wat onkruid opduikt, volstaat vegen of thermische onkruidbestrijding. Als er bovendien bij nieuwe inrichtingen wordt gekozen voor rechte lanen, vergemakkelijkt dit de doorgang van de onderhoudsmachines. Door tussen de graven het onkruid uit te trekken, af te snijden, te werken met een thermische onkruidbestrijder of door bodembedekkers te gebruiken, kunnen de onderhoudsbeurten worden verminderd. Als de graven verder uit elkaar liggen, is het bovendien gemakkelijker om er met de grasmaaier langs te rijden. Worden ze dicht bij elkaar gelegd,

dan zijn er minder spleten waarin planten zich kunnen ontwikkelen. Op sportterreinen is het dankzij bepaalde onderhoudspraktijken mogelijk om het verschijnen van ongewenst kruid, zoals weegbree, klaver, enz. te beperken. Door te kiezen voor grasachtige planten die aangepast zijn aan de bodem en het klimaat en die een goed dekkend vermogen hebben, worden naakte gronden die bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van paardenbloemen en ander onkruid vermeden. Door grondverdichting te vermijden, besproeiing en bemesting te beheersen, snoeiafval te verwijderen en te snoeien met perfect geslepen messen, wordt de weerstand van het gazon tegen bepaalde ziektes bevorderd.



COMMUNICEREN...

... MET DE BEVOLKING

Door te communiceren en een dialoog te voeren met de bevolking over de keuzes van de gemeente om het gebruik van pesticiden te beperken met als doel de gezondheid van de inwoners en van de werklui te verbeteren, alsook het milieu te beschermen, kunnen de klachten worden beperkt. Door bijvoorbeeld uit te leggen dat hoge grassen een interessante biodiversiteit herbergen en dat als men het onkruid laat groeien dit geen teken van slecht onderhoud is maar wel van de wens om de fauna en de flora te beschermen, wordt elke voorbijganger gerustgesteld. Bovendien zal er ook meer begrip komen als de initiatieven van de gemeente en de door haar geleverde inspanningen duidelijk in het daglicht worden gesteld en op een transparante manier aan de bevolking worden gecommuniceerd.



NOG MEER DOEN: EXTRA INFORMATIE EN GEGEVENS

- www.leefmilieubrussel.be
- www.zonderisgezonder.be
- www.velt.be
- www.natuurpunt.be

Bronnen : www.loiret-nature-environnement.org
www.natagora.be
www.gestiondifferenciee.be

INFO

pesticide@leefmilieu.irisnet.be
www.leefmilieubrussel.be

Ed. resp./Ver. uit.: F. Fontaine & R. Peeters - Guilledele 100 - 1200 Brussel, gerecycleerd papier - Layout: Marmelade

© V. Fonck



OPENBARE RUIMTE ZONDER PESTICIDEN, DAT KAN !

Openbare wegen, groene ruimten, sportterreinen, begraafplaatsen...



www.leefmilieubrussel.be



... IN ACHT NEMEN

De nieuwe Ordonnantie van 20 juni 2013 betreffende “een pesticidegebruik dat verenigbaar is met duurzame ontwikkeling” breidt het verbod op het gebruik van pesticiden in openbare ruimten, dat al van toepassing was sinds 2004, uit. In dit kader worden de aanvragen van afwijkingen aan nog meer voorwaarden onderworpen, om op 31 december 2018 te komen tot een totaalverbod. In sommige kwetsbare gebieden is een nog strengere beperking van toepassing. Evenwel, zullen er altijd bepaalde pesticiden kunnen worden gebruikt in extreme situaties, zoals in de strijd tegen bepaalde schadelijke planten. Ten slotte is het voor elk toegelaten gebruik van gewasbeschermingsmiddelen vanaf 25 november 2015 verplicht om over een “fytolicensie” te beschikken.



... VOORKOMEN

Planten en strooisel houden zonnestrallen tegen en verhinderen zo het spontaan opkomen van gewassen. Talrijke soorten overblijvende planten en struiken kunnen worden gebruikt om de grond, de onderkant van bomen, de onderkant van muren, taluds, enz. te bedekken. Bij de keuze van de planten moet rekening worden gehouden met de weersomstandigheden, het bodemtype en hun kenmerken: groeisnelheid, de plaats die ze op termijn in beslag zullen nemen... Organische, biologisch afbreekbare grondbedekking bevordert de biologische activiteit en de bodemdoorluchting. Bovendien heeft ze een goede waterbindingscapaciteit en verbetert ze de bodemstructuur na een langzame vermenging en afbraak. Zelfs al slagen bepaalde wilde planten erin zich te ontwikkelen, toch zullen ze door hun zwakke doorworteling gemakkelijker kunnen worden uitgetrokken.



... VERWIJDEREN

De hak, de schop, de onkruidhark, het wieden zijn allemaal gereedschappen die een doeltreffende vervanging zijn voor herbiciden in perken of op waterdoorlatende lanen. Door goten en muurvoetingen regelmatig te vegen, kunnen het substraat en de opeengehoopte zaden worden verwijderd, maar kan ook de vegetatie worden uitgetrokken terwijl ze nog weinig ontwikkeld is. Met een uitgebreid aanbod mechanische gereedschappen kunnen ook losse oppervlakken (zand, grind, gras...) worden gewied. Het onkruid wordt ontworteld door de bovenste centimeters grond te bewerken. Thermische onkruidbestrijding, waarbij de planten aan een thermische schok worden blootgesteld, doet de cellen barsten en leidt tot het afsterven van het bovengrondse gedeelte van de betrokken planten.



... OM DE VERSPREIDING VAN INVASIEVE PLANTEN TEGEN TE HOUDEN

De reuzenberenklauw, de Japanse duizendknoop, de reuzenbalsemien zijn allemaal exotische soorten die de groene ruimten inpalmen ten koste van onze inheemse planten. Er zijn talloze bestrijdingsmiddelen, afhankelijk van de plant en zijn verspreiding op het terrein. Met de hand uittrekken, maaien, opruimen van struikgewas, afdekken, herbepanting met struiken, wortelsnoeien, enz. zijn de voornaamste technieken. Herbiciden mogen maar als laatste redmiddel, en dan nog beperkt, worden gebruikt.



... DAT ER MINDER PESTICIDEN NODIG ZIJN

Door nieuwe openbare ruimten zodanig in te richten dat rekening wordt gehouden met het onderhoud achteraf, kan het gebruik van pesticiden zoveel mogelijk worden beperkt. Deze overweging moet steeds voorafgaan aan het ontwerp van nieuwe groene ruimten en telkens als er werken worden overwogen. Met gras beplante stoepen creëren, begroeide parkings aanleggen, voegen en randen beperken... zijn allemaal oplossingen om in overweging te nemen. Overigens is het aanvaarden van wilde planten, er de esthetische of zelfs culinaire waarden van ontdekken, een andere manier om het gebruik van pesticiden te beperken.

Gemeenten zonder pesticiden!

Verschillende Brusselse gemeenten kozen er al voor om hun groene ruimten zonder pesticiden te beheren. Zo bouwt de gemeente Ukkel sinds 2008 haar gebruik van pesticiden af. De groene ruimte die het meest representatief is voor de al geleverde inspanningen is de begraafplaats van Verrewinkel, waar dankzij een uitgebreid beheers- en herinrichtingsplan geen herbiciden meer worden gebruikt. In Schaarbeek wordt sinds 2005 geen enkel pesticide meer gebruikt bij het onderhoud van de groene ruimten. Sint-Pieters-Woluwe ten slotte, investeerde in een nieuwe straatveegmachine die ook het onkruid helpt te bestrijden. Op die manier zal 60% van de openbare ruimte worden onderhouden zonder gewasbeschermingsmiddelen. De overige 40% openbare ruimte wordt onderhouden door de straatvegers die sinds kort over nieuwe schoffels beschikken. Een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de diensten openbare netheid en groene ruimten.